

Loppuraportointiohjeistus kehittämishankkeille

Päivitetty 3.3.2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto	1
2. Raportointia koskevat yleiset ohjeet.....	1
3. Loppuraportin sisältövaatimukset.....	2
4. Toimintasuositukset ja hankkeen muut tuotokset.....	3
5. Lisätietoja	3

1. Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) seuraa rahoituksen käyttöä ja arvioi rahoittamansa tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta osana maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä. MMM edellyttää, että rahoitettujen hankkeiden tuottamat julkaisut ja tutkimusaineistot avataan avoimesti saataville [Open Access -periaatteiden](#) mukaisesti.

Rahoituksen saajan tulee huolehtia siitä, että hankkeesta viestitään riittävän laajasti ja näkyvästi. Hankkeen viestinnän järjestämisestä vastaa hankkeen vastuullinen johtaja. Hankkeesta viestittäessä ja hankkeessa tuotetuissa materiaaleissa on mainittava rahoittajataho (maa- ja metsätalousministeriö) sekä rahoituslähde (Hiilestä kiinni -maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus). Hankkeesta viestittäessä tulee huomioida myös ruotsinkieliset toimijat ja kansainvälinen kiinnostus aihepiiriin. Materiaalien ja julkaisujen tulee olla kaikkien saatavilla maksutta tai enintään omakustannushintaan. Viestinnän tueksi on tuotettu erillinen Hiilestä kiinni -viestintäkäsikirja.

2. Raportointia koskevat yleiset ohjeet

Hankkeen tulee raportoida maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuden ohjeiden mukaisesti. Loppuraportin sisältövaatimukset on esitetty tarkemmin tämän dokumentin luvussa 3. Loppuraportin tulee täyttää saavutettavuusdirektiivin mukaiset vaatimukset. Lisätietoja vaatimuksista [täältä](#).

Hankkeen päätyttyä on rahoituksen saajan lähetettävä MMM:lle loppuraportti tiivistelmineen. Hankkeen loppuraportin tiivistelmä tulee toimittaa myös ruotsin ja englanninkielisenä. Rahoituksen saajan tulee toimittaa hanketta koskeva loppuraportti MMM:n kirjaamoon viimeisen laskutuserän yhteydessä.

Hankkeen loppuraporttiin tulee sisällyttää tiedot myönnetyn rahoituksen käytöstä koko hankkeen ajalta, hankkeen lopulliset tulokset sähköisesti arkistoitavassa muodossa sekä tiedot siitä, kenelle ja miten hankkeen tulokset on julkaistu. Loppuraportti on välttämätön, jotta rahoituksen viimeinen erä voidaan laskea ja maksaa.

Hankkeen maksatusta haetaan erillisellä ministeriön osoittamalla lomakkeella. Valtion virastot ja tutkimuslaitokset laskuttavat ministeriötä erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

MMM voi halutessaan julkaista loppuraportin, tiivistelmän ja toimintasuositukset tai vastaavan internet-sivuillaan ja muutenkin pidättää oikeuden käyttää näitä MMM:n laatimissa yhteenvedoissa ja selvityksissä.

3. Loppuraportin sisältövaatimukset

1. Hankkeen esittely

1.1. Perustiedot hankkeesta

Perustiedot kuten hankkeen ja sen toteuttajan nimi.

1.2. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen omien tavoitteiden esittelyn ohella on esiteltävä maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden tavoitteet ja hanke osana tätä kokonaisuutta. Tavoitteiden kirjaaminen on tärkeää, koska niitä vasten peilataan saavutettuja tuloksia. Jos tavoitteita on jouduttu toteutusvaiheessa täsmentämään, tulee muutoksen johtaneet syyt perustella ja esittää täsmennetyt tavoitteet selvästi.

1.3. Yhteenveto hankkeesta

Tiivistelmästä tulee ilmetä hankkeen aihe, osapuolet, vastuuhenkilöt, budjetti ja tekninen kuvaus. Lisäksi tiivistelmään tulee sisältyä kuvaus hankkeen tavoitteista, keskeisistä tuloksista ja tulosten arvioinnista, sekä hankkeen tuottamista julkaisuista.

2. Hankkeen toteutus ja toteutusvaiheen arviointi

2.1. Menetelmät ja aineisto

Tärkeimmät menetelmät ja aineistot sekä toteutusta koskevat järjestelyt (esim. kirjallisuustutkimus, kenttäkokeet, laboratoriokokeet, jne.) tiiviisti kuvattuna.

2.2. Aikataulu ja resurssit (sis. toteutuksen organisaatio ja yhteistyökumppanit)

Hankkeen yhteistyösopuudet ja niiden rooli hankkeen toteutuksessa. Kuka vastasi mistäkin osatehtävästä, mitä yhteistyötä tehtiin, mitkä olivat keskeisimmät kokemukset (hyvät/huonot), mahdolliset ehdotukset yhteistyön parantamiseksi jatkossa yms.

2.3. Kustannukset ja rahoitus

Budjetissa on eriteltävä hankkeen kokonaiskustannukset, MMM:n myöntämä rahoitus, hankkeosapuolten omarahoitus sekä mahdollinen muu ulkopuolinen rahoitus.

2.4. Raportointi, julkaisut ja seuranta

Tässä tulee esitellä hankkeen valmistuneet julkaisut ja käsikirjoitukset.

2.5. Toteutusvaiheen arviointi

Toteutusvaiheen onnistumisten ja epäonnistumisten tarkastelu. Onko ollut erityisiä vaikeuksia, koejärjestelyn tai aineiston puutteita, tulosten tilastollista edustavuutta, aikataulu- tai tutkimusyhteistyön ongelmia? Näiden kuvaaminen auttaa tulevaisuudessa tutkijoita paneutumaan oleelliseen ja välttämään ilmeiset virheet.

3. Tulokset ja niiden arviointi

3.1. Tulosten esittely

Keskeiset tulokset ja niiden peilaaminen hankkeen alkuperäisiä tavoitteita vasten. Tekstin olisi hyvä olla yleistajuinen.

3.2. Tulosten vieminen käytäntöön

Mikä merkitys ja millaisia vaikutuksia tuloksilla on käytännön kannalta? Ovatko tulokset hyödyllisiä esimerkiksi uusien viljelymenetelmien tai tuotteiden prosessoinnin, tuotekehityksen tai markkinoinnin kannalta? Kuinka tulokset palvelevat maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista? Onko mahdollisuuksia patentointiin? Miten tulokset hyödyttävät viranomaisten säädösvalmistelua? Edistävätkö tulokset uuden liiketoiminnan syntyä? Keitä ovat tulosten hyödyntäjät? Onko tuloksia jo hyödynnetty? Jos on, niin missä ja miten?

3.3. Tulosten merkitys ja jatkotoimenpiteet

Mitä lisäarvoa tuloksilla on aiempaan (tieteelliseen) tietovarantoon verrattuna? Mikä on tulosten arvo kansainvälisesti? Mitä opinnäytteitä tutkimuksesta syntyi? Kuinka hankkeen tulokset jalkautetaan? Miten, missä ja kenen toimesta tuloksia hyödynnetään jatkossa? Miten jatkotutkimuksia tai -hankkeita tulisi suunnata ja priorisoida?

4. Toimintasuositukset ja hankkeen muut tuotokset

Loppuraportin lisäksi on tärkeää, että hankkeen tulokset julkaistaan helposti omaksuttavassa ja houkuttelevassa muodossa. Tuotos voi olla tilanteen mukaan esimerkiksi toimintasuositus eli policy brief, synteesiraportti, PowerPoint-esitys, infograafi, video tai podcast. Toimintasuositusten kirjoittamiseen löytyy tarvittaessa mallipohja ministeriön [nettisivuilta](#). Toimintasuositusten pohjana voidaan käyttää myös kunkin organisaation omaa esite/policy brief -mallia. Tärkeintä on, että hankkeen tulokset tavoittavat ensisijaisen kohderyhmänsä ja huomioivat kohderyhmän tiedontarpeen mahdollisimman hyvin. Kantavana ajatuksena on tarjota viesti mahdollisimman helposti omaksuttavassa muodossa. ”Säästä vastaanottajan aikaa, älä omaasi”, etenkin jos haluat lähestyä päättäjiä.

5. Lisätietoja

www.mmm.fi/maankayttosektorin-ilmastosuunnitelma

ilmastoratkaisut.mmm@gov.fi